

Az utódállamok 1920-ban csak 2,700.000 magyart mutatnak ki, 1930-ban 2,600.000-et.

Csehországban 1931-ben már csak	701.000
magyar anyanyelvűt mutattak ki,	
Jugoszláviában — — — — —	465.000,
Romániában 1930-ban már csak — — — — —	1,432.000,
összesen:	2,598.000,

amelyhez járul még 100.000 moldvai, 10.000 bukovinai csángó és körülbelül 150.000 ó-királyságban élő magyar.

Ausztriában az elszakított magyarokhoz hozzá kell csatolnunk a Bécsben és a többi ausztriai városokban élő mintegy 20.000 magyar s ezzel az Ausztriában élő magyarok száma mintegy 35.000.

Az egész világon élő magyarság statisztikája tehát:

Csonka-Magyarországon 1930 szerint	8.688.319,
Az utódállamokban — — — — —	2,893.000,
Európában — — — — —	90.000,
Amerikai Egyesült Államok — — — — —	565.000,
Kanadában — — — — —	130.000,
Dél-Amerikában — — — — —	50.000,

Afrikában — — — — —	3.000,
Ázsiában — — — — —	2.000,
Ausztráliában — — — — —	325,
összesen:	12,421.644.

Ebben nincsenek még benne az utódállamok letagadott magyarjai. Ez a statisztika világosan mutatja azt, hogy a magyar nép szétszórta nép. Azt lehet mondani, hogy minden harmadik magyar a jelenlegi csonka anyaország határán túl idegen uralom alatt él.

A szétszórta finn-ugor nép nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy ne törődjék azzal, ami kevés. Minél kevesebb van valamiből, annál drágább annak minden darabja. A finn-ugor népnek is meg kell tanulnia az anygálok alázatosságával és szerénységével értékelni az értékeket, akikről azt olvassuk, hogy nagy öröm van a mennyben egy megtérő bűnös emberen is.

Szétszórta nép! Megbecsülöd-e, számontartod-e minden gyermekedet?

Szétszórta nép! Megmaradsz-e egy népnek s leszel-e egyszer összegyűjtött nép?

Türöczy Zoltán.

Bikács jubileuma.

Június hó 14.-én ünnepelte a tolna-megyeyi Bikács község fennállásának 200 éves és templomépítésének 150 éves jubileumát.

Bikács község egykor az ősmagyar nemesi Bykach-család birtoka volt. Történelmi feljegyzések szerint 1145-ben II. Géza királyi tárnokmesterének, az idősebb Bykácznak (Bykach Magnus) adományozta. 1343-ban a családtól időközben elkobzott birtokot Nagy Lajos Bykáchy-Farkasnak újra visszaadta. Törökidőszak idején a Bykácsiak családja eltűnt, az élet kihalt s régi településről csak romok beszéltek. A romok közé királdaróczi Daroczy Ferenc paksi főldesúr telepfeltette le 200 esztendővel ez-

előtt Bikács jelenlegi németnyelvű evangélikus lakosságának őseit, akik a monda szerint schwarzwaldi lovagcsalád lezármarozottjai, a történelmi feljegyzések szerint pedig Moson és Győr megyéből költöztek Bikácsra 1736-ban. Az új telepesek az itt talált evangélikus magyarokkal együtt a lélekszám szerint nagyobb szomszédos györfkövi gyülekezetbe csatlakoztak. Még 1736-ban választotta Bikács népe első tanítóját, Salamont Istvánt, aki mint levita-tanfótléki szolgálatot is végzett és a község ügyeit tisztét is betöltötte. A vallásüldözés idején a nép vezető nélkül maradt. Tanítóját elűldözték s a gyermekek oktatását egy névtelen buzgó asszony végezte. Hitük miatt igen sokan a simonytornyai börtönben sanyıldtek. Új élet megindulását jelentette a gyülekezetben

a türelmi rendelet megjelenése. Már 1782-ben kér Bikács templomépítéshez és rendes lelkes meghívásához engedélyt. Első lelkesét, Reiner Andrást 1784-ben egyhangúlag meg is hívta. Reiner András, ki ugyan Szepességből származott, de mint diák Eperies, Debrecen és Pozsony magyar levegőjét szívta magába; kiváló szervező tehetség volt. Az ő idejében építette az akkori 697 lelkes kicsi gyülekezet minden külső támogatás nélkül templomát, iskoláját és lelkészlakját. A templomban 1876-ban Szentháromság vasárnapon tartotta a gyülekezet első örömteljes hálaadó istentiszteletét.

Bikács népe 150 év elteltével ezt az emléknapot ünnepelte meg és hálás szívvel gondolt az ősökre, kik 200 esztendővel ezelőtt a mostani község alapját

bágyadt arca, mintha duzzogna. Alfréd kedvességével jóvá akarja tenni oktalán hibáját s szeretné látni, hogy ez a duzzogó arc mosolyogjon... A különös igyekezet azonban nem igen látszik hatni Nataliára s csak néha... itt... ott húzódik gyengén mosolyra szája, hogy azután hirtelenül még duzzogóbbá válik. Alfréd kimondhatatlanul boldog. Olyan ez a mosoly, mint a felhők mögött elővillanó nap sugar, hogy néhány pillanatra fénybe árasza a láthatárt. Natalia mértékkel adogatja mosolyát s a hatás beváltott minden várakozást... Alfrédből kihullott útközben a rendőrönök s otthon már csak a tüzet fogott fiatalember sürgölődött hajladozva a kedves vendég előtt.

Az első percek azzal teltek el, hogy Juliának, illetve Nataliának töviről-hegyire el kellett mondania, mi van Londonban, hogy van a nagybácsi? Simán ment. Annnyira otthon érezte magát ezen a talajon, hogy biztosan pergő szavai alatt egyikük sem látta a hazugságot. Vacsora alatt érezte magát kényelmetlenül. Már kezébe vette a kést s a villát, mikor Alfréd hangosan kezd imádkozni. Szinte összereszt. Ha mindenre, de erre nem volt előkészülve. Mindenre készült, de ezt, az imádkozást kihagyta számításából. Ez a nagy darab ember imádkozik. Hirtelenül leteszi az evőeszközt, szeretne volna, ha senki nem látná, összereszt kezét s morog valamit, mintha ő is imádkozna. Remegett keze, ajka. Az imában, úgy látszik, nem lehet hazudni. Alfréd észrevette, hogy Natalia nem áll az imádkozás terén valami erős alapokon, de úgy tett, mintha nem látott volna semmit. Nataliát azonban ez a lovagias figyelem még nagyobb zavarba hozta. Egész vacsora alatt pirult és dadogott. Hol jobb, hol bal kezébe vette a kést s a falatok mellé bökött a villával. Alfrédnek szerfelett tetszett a zavarban levő unokahugának ügyetlenkedése és tréfával akarta levezetni a kényelmetlen helyzetet...

— Megcsiptük a kis gonoszt...

Nataliának egy pillanatra megállt a szívverése. Hirtelen nem tudta, miről van szó... Szólni nem tud, csak rémülten vár.

— Ne ijesztgesd szegény Juliát!... — Feddi meg fiát a néni.

Natalia hálás pillantással köszönte meg a jó lélek mentő szavait.

— Az én kis unokahugom, — incselkedik továbbra Alfréd. — úgy látszik, otthon nem igen szokott imádkozni...

Natalia fellelékezett s a felszabadultság érzetében magára talált.

— Restelem bevallani, de igazad van, Alfréd. Szüleim elhaltak, árva gyerek voltam s ki tanított volna meg imádkozni?... Hálás leszek, ha megtanítasz.

Olv bájjal és kedvességgel mondta ezt Natalia, hogy Amália néni elragadottságában átkapta és megcsókolta. Ez a csók örökre egymásba oltotta a két nő lelkét.

— Ha engedelmes tanítvány leszel, — mondja még egyre tréfálkozva Alfréd, — vállalom a feladatot. Mindjárt meg is kezdjük. Add ide a kezedet!...

Natalia pirulva nyújtja kezét. Szeméből őszinte engedelmes néz fel Alfrédre. S milyen meleg a kis keze. Még jobban zakatol bennük a vér, amint Alfréd egymásba illeszti azokat a fehér, hosszú ujjakat.

— Így, most mondjad utánam!

S már mondja is az imát:

— Aldott legyen két jó kezed,
Drága, édes, jó Atyám!
Hogy nyujtottad ma is kincsed,
Családunknak asztalán.

Küldd is hozzánk Jézusunkat,
Legyen velünk hí szíve,
Hogy lesz gazdag szegény falat
S jut másnak is belőle.

(Folytatjuk.)

megvetették. E kettős jubileumi ünnepre a falu apraja-nagyja már hetek óta örömmel készült. A virágfüzérekkel díszített templom és községháza, a zászlódszobába öltözött falu boldogan várta az egész környékből bejelentett vendégeket.

Az ünnepi harangok már szombat este megkondultak, hogy Isten házába gyűjtse a híveket. Vallásos est vezette be a jubileumi évfordulót, mely alkalommal Fábán Imre sárszentlőrinci lelkész tartott magyar nyelvű prédikációt Józs. 24, 15—16. alapján. Hangsúlyozta, hogy a ma embere különböző szellemi áramlatok hatása alatt él s minduntalan ki van téve annak, hogy lekicsinyelje az apák örökségét. Ilyen döntő órákban felelősségteljesen kell a ma emberének élni. Döntenie kell, isteneknek vagy az Istennek szolgálnak-e? Bikács népe jubileumának előestéjén is döntsön, hogy áldott lehessen ünnepe. Schmidt János györkönyi lelkész német nyelvű felolvasásában az egyházközség múltját és a templomépítés történetét elevenítette meg és állította a hívek szeme elé a történeti multnak elkötelező erejét. Majd Jilling Ferenc h. tanító és 2 iskolásnövendék szavalata, gyermekkórus énekzámával s a helyi lelkész imádsága tette teljessé az előkészítő est programját.

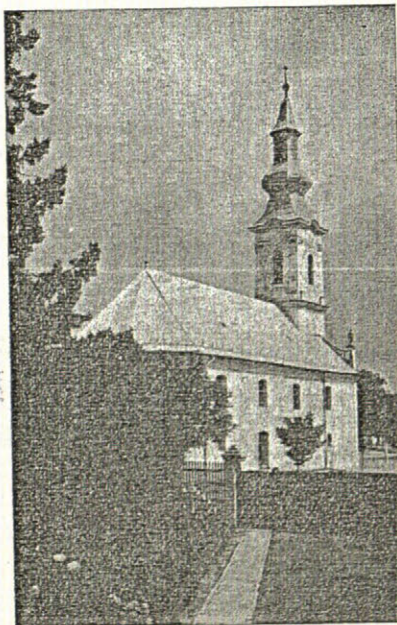
Másnap, a jubileum örömnapiján, korán megindult az élet a falu hajlékaiban. Mindenki lelkesedéssel várta a nap élményeit. A hálaadó ünnepi istentisztelet megkezdése előtt már fél órával zsufova megtöltötte a templomot a híveknek serege. A helyi lelkész liturgikus oltári szolgálata után Kuthy Dezső egyet. egyh. főtákar, kit a szeretet apáinak szülőföldjére elhozott, Zsolt. 143, 5—8. alapján tartotta német nyelvű igehirdetését. Az apák életútját világította meg, azt az utat, mely őket az új házába vezette, mely a lemondás, a küzdés, az áldozat, — de a kitartás, a hit és istenfélelem útja is volt. Buzdította az ünnepelő utódokat, hogy tántoríthatatlanul járják az apák útját. Mert ez az út a multból előre a jövőbe és fölfelé Istenhez közelebb vezeti őket.

A magyar igehirdetést dr. Varsányi Mátyás budai lelkész, Bikács szülőtte végezte Mt. 17, 4. alapján. Isten házában, a templomnak jelentőségét állította a hívek serege elé. Ez az a szent hely — mondotta —, ahol jó minékünk lennünk, ahová az élet zaja nem hatolhat be, ahol az emberi lélek lerakhatja a gond, a fájdalom, keserűség és csalódás, a bűn és kétségbeesés terhét s ahonnan a megkönnyebbült lélek új erővel, tisztultan indulhat vissza élethivatásába. Ezért a templomnak nem csak a község középpontjában, de minden emberi szív középpontjában is kell állnia. Az apák 150 évvel ezelőtt sok lemondás, áldozat és verejtékes munka árán építették fel Isten dicsőségére ezt a templomot, az utódok pedig őrizték és becsülik meg ezt a drága örökséget s lelkük hitével, szívük szeretetével ragaszkodjanak hozzá. — A helyi lelkész befejező hálaadó imádságával és himnusz eléneklésével ért véget az ünnepi istentisztelet.

A jubiláló templomból a hívek serege az ünnepi díszbe öltözött községházába vonult, hogy díszközgyűlés keretében a község 200 esztendő fennállását is méltóan megünnepelje. Polgár István főszolgabíró mélygondolatú beszédében méltatta az egykori telepések otthont-

építő munkáját, hangsúlyozta, hogy a magyar haza, magyar föld áldott életlehetőséget nyújtott nekik s amint az ősök hazafiúi szeretettel ragaszkodtak ehhez a földhöz, ők is mint istenfélő és honszerető polgárok becsülik meg ezt a magyar hazát, mely nyelvi és vallási különbség nélkül szabad érvényesülést biztosít. Polgár István főszolgabíró lelkész beszéde után János Ferenc főjegyző ismertette a község történetét.

A jubileumi ünnepség befejezését a gyülekezet a délutáni órákban a temetőben a kegyelet adóját róta le. A holtak városában — mint Kuthy Dezső egyet. főtákar mondotta — felsorakozott csendes megilletődöttséggel az élők sokasága, hogy emlékezzék sírok sorai között,

A bikácsai templom.

azokra az ősökre, akik egymást felváltották a küzdés terén s begyűjtették atyáikhoz.

Majd dr. Varsányi Mátyás német nyelvű beszédében az elhunyt lelkészeket és tanítókat méltatta. Sorba vette a gyülekezet volt lelképásztorait: Reiner Andrást, Lagler Istvánt, Rau Jakobot, Szutter-Ápáthy Károlyt, Reich Sándort, Rátz Károly Ágostont és a tanítók közül különösen Prehauszer Jánost méltatta, ki a gyülekezetnek 52 éven át nagynevű kiváló tanítója volt. Beszéde után a helyi lelkész a gyülekezet nevében megkoszorúzta a temetőben pihenő lelkészek és tanítók sírjait.

A leszálló csendes alkonyal a jubileum ünnepnapja is véget ért. Áldott és felejthetetlen marad ez az ünnep Bikács német nyelvű evang. lakossága, valamint az egész környékről összesereglett vendégek számára. Bikács szülőtte pedig, akik az ország különböző területeiről eljöttek régi szülőfalujokba, meghatódva vettek búcsút a nap alkonyán régi boldog gyermekeségük otthontól, ahonnan az élet különböző felelősségteljes hivatás

betöltésére elhívta. Az ünnepi órákban felelevenített 200 éves mult, az apák templomépítő hite maradjon is felejthetetlen a hívek lelke mélyén, hogy kötelező erejével vezéreljen bennünket az istenfélelem és hazaszeretet útján boldog jövő felé.

Rusznayk Ferenc.

A 100 éves lipcei misszió.

A misszió indiai munkája, — hol különösen az okozott nehéz harcot, hogy a keresztyén ember alkalmazkodjon-e a kasztrendszer adottságaihoz, vagy lépje át azokat, — közben rohamosan fejlődött. A dán-hallei missziók által alapított gyülekezetek, melyeket közben az angol missziótársulatok már átvettek, lassan visszatértek a lipcei misszióhoz és új missziói állomások alapíthatók. A lipcei misszió munkája rövid időn belül kiterjedt az egész Tamul tartományra úgy annyira, hogy kevés lett a misszionárius.

Ezért igen nagy jelentőségű dolog volt az, amikor 1860-ban az első két tamul lelkész felszentelték. A lipcei misszió második igazgatója D. Harde land figyelmét az iskolázásra fordította és arra törekedett, hogy teológus szemináriumot állítson fel a bennszülöttek számára. D. Harde land két ízben (1867, 1875) beutazta az indiai missziói mezőket és azon szorgoskodott, hogy a tamuli munka minél szélesebb területre terjedjen ki. A tamuli lelkészek ettől kezdve önálló vezetői lettek a reájuk bízott keresztyén nyájnak. Új egyházi törvényeket hoztak a tamuli gyülekezeteknek, melyek alapján az első zsinatot 1887-ben tartották, melyen Kremmer Pamperrien, Schaeffer és Kabis misszionáriusokon kívül 11 tamul lelkész és 16 gyülekezeti kiküldött vett részt.

A következő igazgató: D. Schwartz idejére esik a lipcei missziói keletafrikai munkájának megindulása. 1893-ban Páslér indiai misszionárius vezetésével Althaus, Fassmann, Müller és Böhme misszionáriusok elindultak Keletafrikába és a Kilimanzsáró lejtőjén megalapították az első madzai missziói állomást. A bennszülött földművesek szívesen fogadták a misszionáriusokat. Minden műveltségtől mentes és minden közlekedési eszköz nélkülöz dzsaggákhoz naponta 14 kilométert gyalogoltak a misszionáriusok. Ez az út azonban áldásos volt, mert ennek eredménye lett az, hogy nemcsak Mamba-ban és Mosi-ban újabb állomások létesültek.

1896-ban érkezett a megdöbbentő hír: Ovir és Segenbrock misszionáriusokat megölték. Meru hegység vidékére is ki akarták terjeszteni a missziói munkaterületet, közben azonban Uruschán kellett átmenni. Uruscha híres a vad népről. Noha a német fegyver oltalma alatt állott a két misszionárius, éjjel mégis megölték őket a vad bennszülöttek. A lipcei misszió munkáját is megáztatta a vértanúk vére. Mivel a martírok vére mindig új életet hív elő, úgy itt is azt eredményezte. 1927-ben Uruschában virágzó keresztyén gyülekezet támadt, melyből néhányan már a következő esztendőben elindultak a vad szomszédok megtérítésére és hirdették az Isten ígését a hirhedt mazaitak között.